

Brüssel, 28.11.2012
COM(2012) 750 final

KOMISJONI TEATIS

2013. aasta majanduskasvu analüüs

SISSEJUHATUS

ELi praegune majandus- ja finantskriis on põhjustanud sügavaid muutusi. Selle mõju võib näha meie majanduste käimasolevas põhjalikus ümberkorraldamises. See protsess on lõhestav, poliitiliselt probleemne ja sotsiaalselt keerukas – kuid see on vajalik, et panna alus arukale, jätkusuutlikule ja kaasavale majanduskasvule ja konkurentsivõimele tulevikus.

Vajalike reformide jätkamiseks peab EL suutma näidata, et meie tegevuspõhimõtted toimivad, et need annavad aja jooksul tulemusi ning et neid rakendatakse kogu ühiskonna seisukohast õiglaselt. Varasemate vigade parandamine ja ELi suunamine tulevikus jätkusuutlikuma arengu rajale on liikmesriikide ja ELi institutsioonide ühine vastutus. Mõistes, et meie majandused on tihedasti seotud, kujundab EL praegu ümber oma majanduslikku juhtimist, et tagada tõhusam reageerimine praegustele ja tulevastele probleemidele.

Käesolev iga-aastane majanduskasvu analüüs käivitab 2013. aasta Euroopa poolaasta ja näeb ette, kuidas nimetatud ühisvastutust saab kasutada muutuste kiirendamiseks ELis, luua alus majanduskasvu taastumisele ja töökohtade loomisele.

Taust

2012. aastal jäi ELi majanduslik olukord ebakindlaks. Aasta kohta tervikuna eeldatakse SKP vähenemist 0,3% ELis ja euroalal 0,4%. Jätkusuutliku taastumise saavutamine võtab aega¹. Kriisil on pärast mitu aastat kestnud nappi majanduskasvu rasked sotsiaalsed tagajärjed. Sotsiaalhoolekandesüsteemid pehmendasid algul kriisi mõningaid tagajärgi, kuid praegu on selle mõju tuntav kõikjal. Töötus on oluliselt kasvanud ning vaesus ja raskused süvenevad. Nimetatud raskused on eriti märgatavad euroalal, kuid ulatuvad ka sellest kaugemale.

Kriisi kestus ei ole lasknud liikmesriikidel saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmäärke tööhõive, teadusuuringute ja arendustegevuse, kliima/energia, hariduse ja vaesuse vastase võitluse valdkonnas ning Euroopa tervikuna on nende eesmärkide saavutamise alal ajakavast maas². Ometi on nutikama, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa majanduse suunas liikumiseks vaja saavutada edu kõigis nimetatud valdkondades.

Samal ajal kui probleemid riigiti ja euroalas suuresti erinevad, muudab aeglase taastumise väljavaade olukorra raskeks kogu ELi jaoks. Riikliku ja erasektori kogunenud võlad piiravad uute meetmete võtmise ja investeringute tegemise võimalusi. Rohkesti on kasutusele võetud eelarve- ja rahanduspoliitilisi vahendeid ning manööverdamisruum on muutunud kitsaks. Struktuurireformid on Euroopa konkurentsivõime taastamise oluline osa, kuid nende otsuste tegemine on sageli raske. Reformide hoo säilitamiseks on väga suure tähtsusega rakendatava poliitika läbipaistvus ja tähelepanu pööramine õiglasele ühiskondlikule mõjule.

¹ Lisateavet majanduse ja tööhõive olukorra kohta võite leida komisjoni 7. novembril 2012 avaldatud sätisest majandusprognosist ja käesolevale analüüsile lisatud dokumentidest.

² Ülevaate saamiseks edusammudest strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisel, vaadake: „Strateegia „Euroopa 2020” – kas nutikama, rohelisema ja kaasava ELi majanduse suunas?”, Eurostat, Statistics in focus, 39/2012.

Väljavaated lähitulevikuks on veel ebakindlad, kuid võib märgata ka positiivsemaid trende. Kõrvaldatakse pika aja jooksul kogunenud makromajanduslikku tasakaalustamatust ning Euroopa teatavate osade konkurentsivõime on taastumas, kuigi tulemuslikkuse erinevuste kõrvaldamiseni on veel pikk tee³. Edu on saavutatud riigi rahanduse konsolideerimisel ja olulisi samme astutud pinge alandamiseks finantsturgudel. Oluline on, et põhjalikke reforme läbi viivates riikides on näha esimesi märke nende reformide toimimisest, mitmes liikmesriigis vähenevad avaliku ja erasektori võlad ja mitmes varem puudujäägis olnud kaubavahetusega riigis suureneb eksport.

ELi tasandil on 2012. aastal juba palju ära tehtud meie finantssüsteemide nõrkuste, riikide võlaturu pingete ja väikse majanduskasvu nõiaringist väljamurdmiseks, et luua tingimused jätkusuutlikuks taastumiseks:

- Euroopa stabiilsusmehhanismi loomine pakub usaldusväärset kaitset, mis aitab neid euroala riike, kelle jaoks on rahaliste vahendite kättesaadavus vähenenud.
- Majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe vastuvõtmine riigi- ja valitsusjuhtide poolt Euroopa Ülemkogu 2012. aasta juuni kohtumisel peaks kõigil tasanditel elavdama ELi seadusandjate ja valitsuste jõupingutusi nende käsutuses olevate majanduskasvu hoobade rakendamisel, alates ühtse turu akti rakendamisest kuni ELi struktuurifondide sihipärasema kasutamiseni. Komisjon pakkus hiljuti välja nii energiaturgude toimimise parandamise strateegia kui ka tööstuspoliitika tugevdamise meetmed.
- Uusi eeskirju majanduse juhtimise tugevdamiseks, eelkõige euroalal, rakendatakse (kuue seadusandliku ettepaneku pakett), neis on juba kokku lepitud (stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise leping) või peaks peagi kokku lepitama (kahe seadusandliku ettepaneku pakett).
- Euroopa Keskpank on võtnud olulisi meetmeid euroala finantsstabiilsuse kaitseks.

Arutamisel on muud olulised Euroopa tulevikku mõjutavad otsused:

- Me ei ole ikka veel saavutanud üldist kokkulepet ELi mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 osas. See on hädavajalik kogu Euroopa majanduskasvu ja konkurentsivõime taastamiseks ning meie „Euroopa 2020” strateegia eesmärkide saavutamiseks.
- Kaalutakse olulisi samme majandus- ja rahaliidu (EMU) tugevdamiseks. Paralleelselt käesoleva analüüsiga esitab komisjon toimiva majandus- ja rahaliidu loomise tegevuskava. Neid küsimusi hakatakse arutama Euroopa Ülemkogu 2012. aasta detsembri kohtumisel.

Liikmesriikide meetmete aluseks peaksid olema 2012. aasta juulis vastu võetud iga-aastased riigipõhised soovitused⁴. Nende rakendamine on liikmesriikide ja komisjoni vahelise pideva dialoogi teema ning selle edusamme hinnatakse järgmise aasta kevadel. Nagu näitas Euroopa Parlamendi aruanne Euroopa poolaasta kohta,⁵ mängib ELi tasandi järelevalve olulist rolli liikmesriikide jõupingutuste koordineerimises ja täiendamises.

³ Komisjon võttis paralleelselt käesoleva analüüsiga vastu teise iga-aastase häiremehhanismi aruande (COM(2012)751).

⁴ Riigipõhised soovituse leiate aadressil http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm

⁵ Euroopa Parlament: „Aruanne majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta kohta: 2012. aasta prioriteetide rakendamine” [2012/2150(INI)], oktoober 2012.

Prioriteedid

Käesoleva iga-aastase majanduskasvu analüüsi eesmärk on määrata kindlaks ELi majanduslikud ja sotsiaalsed prioriteedid aastaks 2013, pakkudes liikmesriikidele ja ELile üldisi suuniseid nende poliitika rakendamiseks. See käivitab kolmanda majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta, mille kaudu vaadatakse iga aasta esimesel poolel ELi tasandil läbi riikide tulemused ja prioriteedid. Euroopa Ülemkogu avaldab suunised 2013. aasta märtsis ning liikmesriigid peavad 2013. aasta aprilli keskpaigaks esitama oma uuendatud riiklikud programmid, mille järel komisjon esitab oma riigipõhised soovitusel.

Lühiajaliseks väljakutseks on taastada usaldus ning stabiliseerida majanduslik ja finantsolukord, viies samal ajal läbi struktuurireforme, mis paneksid aluse jätkusuutlikule ja arvukalt töökohti loovale taastumisele ning võimaldaksid majandusel end keskmise pikkusega perspektiivis ümber kujundada. Selline kohandus võtab aega, seega on vaja tegutseda praegu.

Toetudes positiivsetele märkidele, et algatatud reformidel on juba tulemusi, on komisjon seisukohal, et eelmise aasta analüüsis kindlaks tehtud prioriteedid jäävad praeguses olukorras üldiselt kehtima ning et riikliku ja ELi tasandi jõupingutused peaksid 2013. aastal taas keskenduma järgmisele viiele prioriteedile:

- diferentseeritud ja majanduskasvu soodustav eelarve konsolideerimine
- majandusele tavapärase laenuandmise taastamine
- majanduskasvu ja konkurentsivõime edendamine tänase ja homse jaoks
- toimetulek töötuse ja kriisi sotsiaalsete tagajärgedega
- avaliku halduse ajakohastamine

1. DIFERENTSEERITUD JA MAJANDUSKASVU SOODUSTAV EELARVE KONSOLIDEERIMINE

Kriisi tulemusena on riigivõlg vaid paari aastaga kasvanud euroalal keskmiselt 60 %-lt SKPst 90 %-le. Et tagada sotsiaalhooldussüsteemide ja avalike teenuste ülalpidamine, vajab riigi rahandus viivitamatut ümberkorraldamist, et piirata riigi ja muude riiklike asutuste refinantseerimiskulusid ja vältida negatiivseid kaasmõjusid ülejäänud majandusele, sh võimalikku nn nakkusefekti muudele riikidele. Eaga seotud kulusid pingestab jätkuvalt ka demograafiline areng. Erilist tähelepanu tuleb pöörata eelarvepoliitikale euroalal, kus teatavate riikide jätkusuutmatu eelarvepoliitika mõju muudele liikmesriikidele on palju tugevam kui mujal.

Eelarve konsolideerimise praegune üldine trend näitab edusamme: prognoositakse, et euroala valitsemissektori puudujäägid langevad 2012. aastal 2010. aasta tasemelt (keskmiselt üle 6 % SKPst) tasemele veidi üle 3 %. Euroala riigivõla osatähtsus SKPst jõuab prognoosi kohaselt tipptasemele (ligikaudu 94,5 %) järgmisel aastal ja kogu ELi oma 2014. aastal ning peaks hakkama seejärel langema.

Lühikeses perspektiivis võib eelarve konsolideerimine mõjuda majanduskasvule negatiivselt. See mõju on tõenäoliselt tugevam finantskriiside ajal, kui ka muude ettevõtjate jaoks on rahastamistingimused pingelised. Siiski ei mõjuta majanduskasvu üksnes see: eelarvepoliitika kordistav mõju on erinev sõltuvalt kohanduse sisu valikust. Näiteks on kogemused näidanud, et riikides, kus avaliku sektori kulude osatähtsus SKPst ja maksumäärad on suhteliselt kõrged, toetab kulude piiramine majanduskasvu pikas perspektiivis paremini kui maksutulude suurendamine. 2009.–2012. aastal konsolideeriti eelarvet nii kulude piiramise kui ka tulude

suurendamise meetmetega umbkaudu samas ulatuses: prognoositakse kulude vähenemist 2 protsendipunkti SKPst ja tulude suurenemist 1,3 protsendipunkti.

Pealegi kujuneks alternatiivne stsenaarium ehk eelarve kohanduse edasilükkamine palju kulukamaks. Mitu liikmesriiki ei suuda rahastada oma vajadusi finantsturgude kaudu või näevad vaeva, et ohjeldada oma võlakirjade hinnavahede suurenemist, sest kaheldakse nende riikliku rahanduse jätkusuutlikkuses. Need riigid peavad investorite usalduse taastamiseks, võlgade tagasimaksmise kulude vähendamiseks ja eelarvelise manööverdamisruumi loomiseks tegema sobiva tempoga sihikindlaid jõupingutusi riigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamiseks. Kui eelarve kohandus on hästi läbi mõeldud, saab negatiivset mõju majanduskasvule suurel määral leevendada. Riigi rahanduse jätkusuutlikkuse taastamisest on neis riikides kasu nii avalikule kui ka erasektorile ning see aitab kaasa ELi üldisele finantsstabiilsusele.

Iga liikmesriigi eelarve- ja majandusolukord on erinev ning seepärast soovitab komisjon igale riigile erinevat, talle sobivat eelarve konsolideerimist. Kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga peaksid need strateegiad keskenduma pigem struktuurilises kui nominaalses mõttes saavutatud edule ning hõlmama sellist kohandust, mis toetaks nii majanduskasvu kui ka sotsiaalset õiglust. Selline diferentseeritud lähenemine aitab reguleerida ka liikmesriikide jooksevkontode tasakaalustamatust.

Stabiilsuse ja kasvu pakt pakub sobivat raamistikku eelarve paindlikuks ja tõhusaks kohandamiseks. Eelarve-eesmärke väljendatakse nominaalselt ja see domineeribki sageli ajalehepealkirjades. Siiski rõhutatakse paktis asjaomast eelarvepositsiooni ja seetõttu väljendatakse nõukogu soovitatavat eelarve konsolideerimist struktuuriliselt⁶. Seega, kui nimetatud tingimused on täidetud, võidakse anda liikmesriigile juhul, kui eeldatust kehvem majandusolukord ei lase tal kokkulepitud eesmärki saavutada, tema ülemäärase puudujäägi kõrvaldamiseks rohkem aega. Näiteks pikendati 2012. aastal Hispaaniale ja Portugalile seatud tähtaega nende valitsemissektori puudujäägi vähendamiseks tasemele alla 3 % SKPst ühe aasta võrra, andes neile selle eesmärgi saavutamiseks aega 2014. aastani. Kui ülemäärane puudujääk on kõrvaldatud, peaksid liikmesriigid saavutama oma keskpika perioodi eelarve-eesmärgid, mis tagavad riigi rahanduse jätkusuutlikkuse.

Need liikmesriigid, kes on kaotanud juurdepääsu turule, et oma võlgu refinantseerida, peavad taastama investorite usalduse eelarve kiire kohandamisega. Majanduse kohandamise programmide raames kokku lepitud ühised jõupingutused hõlbustavad samuti makromajandusliku tasakaalustamatuse hädavajalikku kõrvaldamist. Selle tõenduseks on Irimaal, Portugalis ja Rumeenias käimas olevad positiivsed kohandused. Kuid näiteks Kreekas on see protsess aeganõudvam ja kulukam mitmesuguste tegurite tõttu, nagu jätkuv ebakindlus programmi rakendamise suhtes.

Suurema eelarvelise mänguruumiga liikmesriikide puhul võivad automaatsed stabiliseerimismehhanismid mängida oma rolli täiel määral, kooskõlas paktiga. Konsolideerimise tempo võib majanduskasvu toetada, kuid liikmesriigid peaksid võtma arvesse võimalikke eelarveriske, mis tulenevad konsolideerimise edasilükkamisest probleemide tõttu, mida põhjustab kõrge võlatase, vananev elanikkond ja mõnede riikide suhteliselt väike kasvupotentsiaal, samuti turuhoiakute muutuse võimalikke negatiivseid tagajärgi.

⁶ Fiskaaltasakaalu väljendatakse struktuuriliselt, kui seda on korrigeeritud, et võtta arvesse majandustsükli ning ühekordsete ja ajutiste meetmete mõju.

Komisjon on jätkuvalt tähelepanelik reaalmajanduse arengu suhtes. Komisjoni järgmiseks aastaks kavandatud talveprognoos näitab, kas liikmesriigid järgivad kokkulepitud struktuurse puudujäägi kõrvaldamise kava ja kas ülemääraste puudujääkide kõrvaldamise tähtaja muutmine oleks õigustatud, võttes arvesse kooskõla stabiilsuse ja kasvu paktiga.

Riigi rahanduse usaldusväärsuse taastamine on pikk protsess. Sellealastele jõupingutustele aitavad aja jooksul kaasa tugevad ELi juhtimiseeskirjad ja riiklikud eelarveraamistikud. Nimetatud eeskirjad hõlmavad arvudes väljendatud eelarve-eeskirjade kehtestamist, sõltumatute eelarveasutuste ja keskpika perioodi planeerimise kasutamist koos edusammude mitmepoolse seirega.

Valitsemissektori eelarvete kulupoolel on oluline vaadelda kulutamise üldist tõhusust ja tulemuslikkust. Kuna olukord riigiti erineb, on komisjon soovitanud olla kärbeta suhtes valiv, et säilitada tulevikus majanduskasvu potentsiaal ja olulised sotsiaalse turvalisuse võrgustikud. Eelkõige on komisjon seisukohal, et:

- Prioriteetseks tuleks pidada ja tugevdada investeerimist haridusse, innovatsiooni ja energeetikasse, tagades samal ajal selliste kulude tõhususe. Erilist tähelepanu tuleks pöörata tööturuteenuste ning aktiivse tööturupoliitika, näiteks töötute väljaõppe ja noortele mõeldud garantiikavade ulatuse ja tulemuslikkuse säilitamisele või suurendamisele.
- Ajakohastada tuleks sotsiaalkaitseüsteeme, et tagada nende tulemuslikkus, piisavus ja jätkusuutlikkus. Kiirendada tuleks pensionisüsteemide reformimist, et viia pensioniiga vastavusse eeldatava elueaga, piirata varase pensionilejäämise kättesaadavust ja võimaldada pikemat tööelu. Seoses demograafiliste probleemide ja survega eaga seotud kuludele tuleks reformida tervishoiusüsteeme, et tagada kulutasuvus ja jätkusuutlikkus, hinnates nende süsteemide toimuvust kaksikeesmärgi – riiklike vahendite tõhusama kasutuse ja kvaliteetse tervishoiuteenuse kättesaadavuse – seisukohast.

Valitsemissektori eelarvete tulupoole viimase aja trendid näitavad, et paljud liikmesriigid on suurendanud isikutulumaksu ja/või käibemaksu määrasid⁷. Sellegipoolest on veel võimalusi nihutada üldine maksukoormus sellistele maksubaasidele, mis ei kahjusta majanduskasvu ja töökohtade loomist, ning muuta maksusüsteemid tõhusamaks, konkurentsivõimelisemaks ja õiglasemaks. Selline nihe nõuab paketti, mis tagab õiglase ümberjaotamise ja mis on kohandatud iga liikmesriigi tingimustele. Seepärast soovib komisjon, et:

- Riikides, kus tööjõu maksukoormus on suhteliselt kõrge ja takistab töökohtade loomist, tuleks seda oluliselt vähendada. Tagamaks, et reformid ei mõjutaks tulusid, võiks suurendada selliseid makse nagu tarbimismaks, korduv omandimaks ja keskkonnamaks.
- Täiendava tulu saamiseks tuleks pigem laiendada maksubaase kui tõsta maksumäärasid või kehtestada uusi makse. Vähendada tuleks maksuvabastusi, vähendatud käibemaksumäärasid või vabastusi aktsiisimaksust või need üldse kaotada. Järk-järgult tuleks kaotada keskkonnakahjulikud toetused⁸. Maksukohustuse täitmist tuleks parandada järjepidevate meetmetega võitluseks

⁷ Euroopa Komisjon: „Maksureformid ELi liikmesriikides 2012”, European Economy, 6/2012.

⁸ 2013. aastal hakkavad liikmesriigid saama ka uusi tulusid saastekvootide müümisest oksjonil ELi saastekvootidega kauplemise süsteemi kolmanda etapi raames.

varimajanduse ja maksudest kõrvalehoidmise vastu⁹ ning maksuhalduse suurema tõhususe tagamiseks.

- Vähendada tuleks ettevõtte tulumaksu kasutamist laenu rahastamiseks.
- Kinnisvara ja elamute maksustamist tuleks reformida, et vältida finantsriskide jätkumist elamumajandussektoris. Eelkõige tuleks üle vaadata maksukavade need aspektid, mis suurendavad kodumajapidamiste võlgnevuse soodustamist, tüüpiliselt hüpoteekide maksuvähenduse teel.

Enamiku nende meetmete puhul on esitatud üksikasjalikud riigikohased soovitusel ning korraldatud edusammude ja parimate tavade hindamiseks ELi tasandil vastastikuseid eksperthindamisi. Nüüd on suurimaks väljakutseks ellurakendamine.

2. MAJANDUSELE TAVAPÄRASE LAENUANDMISE TAASTAMINE

Kriisil on olnud pikaajaline mõju paljude era- ja avaliku sektori ettevõtete finantsolukorrale, vähendades investorite ja laenuandjate usaldust ja finantssektori toimivust. Pinged riikide võlaturgudel ja pangandussektoris toidavad üksteist, tekitades paljudele laenajatele raskeid rahastamisprobleeme. Kriis on põhjustanud ka finantssüsteemi killustumise riigipiire mööda, hoides finantstegevuse riikide siseturul. Sellest tulenev rahastuse piiratud kättesaadavus või kulukus paljude ettevõtjate ja kodumajapidamiste jaoks, kes soovivad investeerida, on olnud kogu Euroopas peamine takistus majanduse taastumisele. Samal ajal tähendavad kõrged võlatasemed, et paljud ettevõtjad peavad vähendama oma finantskohustusi või suurendama sääste. Selline „võlgade vähendamine” võib lühemas perspektiivis taastumist ka pärssida. Probleemid on eriti teravad haavatavates euroala riikides.

Kavas on võtta ELi tasandi meetmeid finantssektori riskide vähendamiseks ning meie regulatiiv- ja järelevalvesüsteemide varasemate puuduste kõrvaldamiseks:

- On tehtud koordineeritud jõupingutusi pangandussektori riskide hindamiseks ja pankade rekapitalizeerimiseks. Kahjude tunnistamine ja pankade bilansside puhastamine on oluline usalduse parandamiseks turgude suhtes ning seda tuleb teha otsekohe.
- Uued ELi järelevalveasutused toimivad alates 2011. aasta jaanuarist ja töötavad välja ühtset eeskirjade kogumit finantsasutuste õigusraamistiku tugevdamiseks. Kiiresti on vaja leppida kokku komisjoni ettepanekute asjus pankade kapitali ja likviidsuse, hoiuste tagatiskavade ja pangakriiside lahendamise kohta, et luua ühtsem raamistik finantskriiside ärahoidmiseks ja ohjamiseks.
- Erasektori võlgnevuse ja asjaomaste finantsriskide, näiteks kinnisvaramullide tõhusamat järelevalvet viiakse praegu läbi Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRB) kaudu ning kehtestatud on uus ELi menetlus makromajandusliku tasakaalustamatuse lahendamiseks.
- Komisjon tegi majandus- ja rahaliidu tugevdamise ühe osana ettepaneku asutada Euroopa Keskpanga alluvuses ühtset järelevalvemehhanismi hõlmav pangaliit, et integreerida veelgi pankade ELi tasandi järelevalve korda. Sellise mehhanismi loomine loob ühtlasi Euroopa stabiilsusmehhanismile tingimused nende pankade otseseks rekapitalizeerimiseks, kes ei suuda hankida kapitali turult.

⁹ Komisjon esitab peagi maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidmise vastase võitluse karmistamise tegevuskava koos suunistega hea valitsemistava tagamiseks maksunduse valdkonnas.

Riiklikul tasandil võivad liikmesriigid teha rohkem alternatiivsete rahastamisallikate propageerimiseks, likviidsuse suurendamiseks ja ettevõtjate tavapärase pangarahastusest sõltuvuse vähendamiseks, näiteks:

- Propageerides uusi kapitaliallikaid, k.a ettevõtjatevaheline laenamine, ettevõtte võlakirjade emiteerimiseks suuremate võimaluste pakkumine ja riskikapitali kättesaadavuse hõlbustamine.
- Vähendades riiklike ametiasutuste maksete hilinemist, sest nende keskmine kestus on kriisi ajal veelgi pikenenud ja see tekitab VKEdele nende juba niigi keerulises ärikeskkonnas erilise koormuse. ELi hilinevad maksmist käsitlev direktiiv, mis tuleb riiklikku õigusse üle võtta 2013. aasta märtsiks, lühendab viivitusi 30 päevale ja suurendab hüvitust makse hilinemise korral.
- Suurendades riiklike pankade ja garantiiasutuste rolli VKEde rahastamises. See võib katta mõningaid erainvestorite võetud riske ja kompenseerida rahastatava ettevõtja omakapitali puudumist või väiksust, sh väärtipaberistamise uute vormide kaudu.
- Toetades innovaatilisi abikavasid, näiteks riiklikke abikavasid, mis võimaldavad pankadel laenata madalama intressimääraga, kui nad suurendavad pikaajalist laenamist ettevõtjatele või laenavad VKEdele odavamalt ja lihtsamalt.
- Tagades hüpoteeklaenude puhul tasakaalustatud lähenemise vara arestimisele, kaitstes haavatavaid kodumajapidamisi, vältides samal ajal pankade bilansside ülekoormamist. See hõlmab üksikisiku maksujõuetuse lahendamise meetmeid, mis võimaldavad muuta hüpoteekide tingimusi, et vältida vara arestimist.

Peale selle on oluline kasutada täiel määral ära ELi olemasolevad või uued rahastamisvahendid, et need toimiksid sihtotstarbelise investeerimise katalüsaatorina, eelkõige olulistes infrastruktuurides:

- Täiendava 10 miljardi euro andmine Euroopa Investeerimispannale (EIP) võimaldab neil järgmise kolme kuni nelja aasta jooksul rahastada täiendavalt 60 miljardi euro eest ja vabastada kolm korda suurema summa muudelt rahastajatelt.
- Projektivõlakirjade väljatöötamine looks olulise uue riskijagamise vahendi, mis avaks erarahastuse, näiteks kindlustusseltsidelt ja pensionifondidelt, mis täiendaks tavapära pangarahastust. EIP on jõudnud mitmete projektide ettevalmistamisel üsna kaugele.
- Majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe osana jätkab komisjon tööd liikmesriikidega, et kavandada ümber ELi struktuurifondide kasutamine majanduskasvu toetamiseks ja seda kiirendada, eelkõige VKEde puhul. Peale selle kutsutakse liikmesriike üles märkima oma riiklikes reformikavades, kuidas nad kavatsevad kasutada programmitöö järgmises voorus (2014–2020) struktuurifonde majanduskasvu soodustavate prioriteetide edendamiseks. Täielikult tuleks ära kasutada ka konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi rahastamisvahendid, mida on juba kasutusele võetud 2,1 miljardi euro ulatuses riskikapitali fondides ja millest on antud laene VKEdele 11,6 miljardi euro ulatuses.

3. MAJANDUSKASVU JA KONKURENTSIVÕIME EDENDAMINE TÄNASE JA HOMSE JAOKS

Kriis kiirendab majanduses toimuvaid nihkeid, mille tulemusena saavad mõned traditsioonilisemad sektorid eriti tugevalt raputada ja uuematel sektoritel on raske areneda. Restruktureerimise kiire tempo tekitab küll probleeme, aga samas on see ka võimalus uute võimalike majanduskasvu ja töökohtade loomise allikate ärakasutamiseks¹⁰. Sellised kohandused lisanduvad pikaajalistele konkurentsiga seonduvatele katsumustele, millega paljud Euroopa majandused silmitsi seisavad, kuid aitavad neist sageli ka üle saada. Koos käesoleva ülevaatega vastu võetud häiremehhanismi aruandest selgub, et nii hinnapõhise kui ka hinnavälise konkurentsivõime muutumine parandab, ehkki teatud viivitusega, välist tasakaalustamatust. Tugeva turusurve all olevad liikmesriigid on viinud läbi olulisi reforme, aga sise- ja väliskonkurentsi parandamiseks on paljudes liikmesriikides vaja veel suuremaid jõupingutusi.

Nagu nähtub riigipõhistest soovitudest, ei ole olemas ühtset ja kõigile sobivat reformikava. Küll aga on ühised eesmärgid, hulk võimalikke reforme ja näiteid parimatest tavadest (sealhulgas Euroopa rahvusvahelise tasandi tegijate näited), millest juhinduda. Mõnede reformide mõju ilmneb alles pika aja jooksul, teiste puhul on mõju kohesem.

On oluline, et oleksid täidetud teatud raamtingimused, ning et riikliku tasandi prioriteetid sisaldaksid järgmist:

- Kiirendada innovatsiooni, uue tehnoloogia arengut ning suurendada avaliku ja erasektori teadus- ja arendustegevusega seotud investeringuid. Siinkohal mängivad olulist osa avaliku sektori asutuste sihipärased toetused ja senisest suurem konkurss teadusuuringutoetuste saamiseks.
- Parandada haridus- ja koolitussüsteemide tulemuslikkust ja oskuste üldist taset, sidudes tihedamalt töö- ja hariduselu.
- Parandada ettevõtluskeskkonda, lõdvendades ettevõtte alustamiseks vajalikke formaalsusi, lihtsustades lubade ja litsentside andmist ja maksumenetlusi ning vähendades ettevõtete halduskoormust. Sellistes töövõimalusterohketes sektorites nagu ehitus, ettevõtlusega seotud teenused, logistika, turism ja hulgimüük tuleb ületada tegutsemist pidurdavad takistused.
- Kasutada ära keskkonnahoidliku majanduse võimalused, kehtestades prognoositava regulatiivse raamistiku ja edendades uute turgude ja tehnoloogia tekkimist. Ulatuslikumate energiatõhusate renoveerimiskavade abil, sealhulgas täites ELi energiatõhususe direktiivi nõudeid (aga mitte ainult), on lisaks kaasnevale keskkonnakasule võimalik saavutada märkimisväärset kokkuhoidu ja luua töökohti. Parema jäätmeäitlus, veemajandus ja ringlussevõtt pakub samuti suurt potentsiaali uute töökohtade loomiseks, aidates tagada kindlustatuse nappide ressursside ja materjalidega.

Euroopa ühtne turg pakub arvukalt võimalusi nii ettevõtjatele arenemiseks kui ka tarbijatele parematest teenustest ja toodetest kasusaamiseks. Teenuste valdkonnas võib saadav kasu olla veelgi suurem, kui liikmesriigid parandavad teenuste direktiivi rakendamist järgmiste meetmete kaudu:

- Täita kohustused, mis seonduvad teenuseosutaja kodakondsusel või elukohal põhinevate piirangute kaotamisega.

¹⁰

Käesolevale ülevaatele lisatud ühtset turgu käsitleva aruande (COM(2012)752) esimeses väljaandes on esitatud mitmed majanduskasvu ja töökohtade loomise võimalused. Täiendav teave on kättesaadav ka tulevases uuringus „Euroopa „meetmete puudumise hind: ühtse turu kasutamata potentsiaal”.

- Vaadata üle kutseteenuste regulatsiooni vajalikkus ja proportsionaalsus (eelkõige kindlaksmääratud tariifid) ning äriühingustruktuuridele ja kapitaliosalusele seatud piirangud.
- Vaadata üle teenuste osutamise vabaduse sätte kohaldamine sellistes sektorites nagu ehitus, ettevõtlusega seotud teenused ja turism, eesmärgiga kõrvaldada põhjendamatu topeltreguleerimine, ning tagada läbipaistev hinnakujundus tervishoiuteenustes.
- Suurendada konkurentsi jaesektoris, vähendades tegevuspiiranguid, eelkõige kaotades majandusvajaduse testi.

Võrgutööstuse toimimisel on kõikjal Euroopas otsustav mõju ülejäänud majandusele ja seda saab oluliselt parandada järgmiste meetmete abil:

- Töötada välja vajalikud stiimulid kiire internetiühenduse infrastruktuuri ja mobiilse andmesideühenduse hoogsaks üleriigiliseks arendamiseks. Riikide valitsustel tuleb vabastada sagedusalaad traadita lairibaühenduseks.
- Tagada kolmanda energiapaketi täielik ülevõtmine ja rakendamine, eraldades võrgud, kindlustades riiklike reguleerivate asutuste sõltumatuse ja vajalikud volitused ning kaotades järk-järgult reguleeritud energiahinnad, kaitses samaaegselt haavatavaid tarbijaid.
- Kiirendada ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamist, vähendades lennuliikluse juhtimise killustatust ja parandades õhuruumi korraldatust.
- Avada riigisisised raudtee reisijateveoteenused konkurentstile, eelkõige infrastruktuurile võrdse ligipääsu kaudu.
- Sadamate senisest parem integreerimine logistikaahelasse, kõrvaldades sadamateenuste turuletuleku tõkkesid.
- Kaotada allesjäänud kabotaažipiirangud, eesmärgiga parandada pakkumise ja nõudluse vastavust rahvusvahelises transpordis.
- Jõustada kooskõlas e-kaubanduse direktiiviga ühtlustatud eeskirjad, mis käsitlevad ettevõtjatele ja tarbijatele esitatavaid läbipaistvus- ja teabenõudeid.

Samuti paraneks oluliselt tooteturgude toimimine, kui riiklikud standardiasutused täidaksid ELi tasandil seatud eesmärgid, eeskätt läheksid üle riiklikelt standarditelt Euroopa tasandi standarditele. Täielikult tuleks ära kasutada info- ja sidetehnoloogia teenuste ja toodete tehnilistest eeskirjadest teavitamist, eesmärgiga lihtsustada nende liikumist ühtsel turul.

4. TOIMETULEK TÖÖTUSE JA KRIISI SOTSIAALSETE TAGAJÄRGEDEGA

Viimase kaheteistkümne kuu jooksul on töötute arv kasvanud 2 miljoni võrra, jõudes üle 25 miljonini. Töötuse määr on ELis 10,6 % ja euroalal 11,6 %. Suureneb pikaajaline töötus ning ligi üks töötu kahest on olnud töökohata üle aasta. Olukord on liikmesriigiti väga erinev ja riikide töötuse määrad jäävad alla 5 % ja üle 25 % vahele. Noorte olukord on eriti halb: noorte töötus on mõnedes riikides üle 50 %, ¹¹ aga töötus puudutab ka teisi vanuserühmi.

¹¹ Viimase aasta jooksul on komisjon moodustanud tegevusüksused noorte töötuse kõrgeima määraga riikide abistamiseks ELi vahendite ümberkavandamisel, et toetada noorte kooolitus- ja töövõimalusi. Vt esimesed tulemused http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/pdf/council_dinner/youth_action_team_en.pdf

Kui võtta arvesse töötusperioodide pikkust, majanduse kiiret restruktureerimist ja raskusi töö leidmisel, on oht, et töötus muutub üha struktuursemaks ja et üha rohkem inimesi jääb tööturult kõrvale¹². Samuti on selgeid märke vaesusriski ja sotsiaalse tõrjutuse suurenemise kohta paljudes liikmesriikides¹³. Sotsiaalkaitsesüsteemidele langev lisasurve mõjutab ka nende suutlikkust täita sotsiaalhoolekande funktsioone.

Kehvad kasvuväljavaated ning ajaline vahe majanduse ja tööturu taastumise vahel tähendab seda, et puuduvad väljavaated tööhõive olukorra koheseks või automaatseks paranemiseks. See kujutab endast suurt probleemi nii ELile tervikuna kui ka kõige halvemas olukorras olevatele riikidele ning nõuab avaliku sektori asutuste ja sotsiaalpartnerite sihikindlat tegutsemist.

Lisaks praeguse olukorra tõsidusele on konkreetseteks probleemideks strukturealne suundumus rahvastiku vananemisele ja peatselt ka tööealise elanikkonna vähenemine mõnedes Euroopa riikides. Vanemaeliste töötajate ennetähtaegselt pensionile jäämise soodustamine lootuses, et nende asemele värvatakse noori, on varasemate kogemuste põhjal suuresti ebatõhusaks ja väga kulukaks osutunud ning seda ei tohiks korrata.

Suurest tööpuudusest hoolimata võib täheldada teatud oskuste nappust ja mittevastavust ning mõnedes piirkondades või sektorites on puudus vajadustele vastavatest töötajatest. Tööturul osalemise suurendamine, oskuste parandamine ja liikuvuse lihtsustamine on endiselt esmatähtsal kohal.

Kõikjal Euroopas rakendatakse praegu mitmeid ulatuslikke reforme. Finantssurve all olevates riikides on kehtestatud meetmeid, et hõlbustada ettevõtetes paindlikumat töökorraldust, vähendada standardlepingute puhul lahkumishüvitisi ja lihtsustada ametist vabastamise individuaalset või kollektiivset menetlust. Samuti on võetud samme palgakujundamise paindlikkuse suurendamiseks, näiteks leevendades tingimusi, mille alusel ettevõtjad saaksid loobuda kõrgemal tasandil sõlmitud kollektiivlepingutest, ja vaadates läbi valdkondlikud palgakokkulepped.

Valmistumine töövõimalusterohke majanduse taastumiseks

Tööturu tugevuse parandamiseks ja inimkapitali investeerimiseks on vaja täiendavaid jõupingutusi, et ettevõtjad saaksid töötajaid värvata ja olla kohanemisvõimelised, ning võimaldada suuremal arvul inimestel osaleda tööturul ja haarata kinni pakutavatest võimalustest. Keskne roll on sotsiaalpartneritel ja avaliku sektori ametiasutustel. Sellest tulenevalt soovib komisjon järgmist:

- Piirata tööjõu, eelkõige madalapalgaliste maksukoormust osana suurematest püüdlustest suunata maksukoormus mujale. Töökohtade loomise edendamiseks võiks kaaluda ka sotsiaalkindlustusmaksete ajutist vähendamist või tööhõivetöetoetuste skeemide loomist uutele töötajatele eeldusel, et need on sihipärased.
- Jätkata tööturgude ajakohastamist, lihtsustades tööalaseid õigusakte ja töötades välja paindlikke töökorraldusvorme, seahulgas lühiajaline töökorraldus ja pikemat tööiga soodustav töökeskkond. Töökaitsealaste lõhede vähendamine erinevate töölepingute vahel peaks samuti vähendama tööturu killustatust ja deklareerimata

¹² Üksikasjalikum teave on saadaval käesolevale ülevaatele lisatud ühise tööhõivearuande eelnõus.

¹³ Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse riskirühma kuuluvate inimeste arv on alates 2008. aastast kasvanud 13s liikmesriigis 23st liikmesriigist (kelle andmed olid 2011. aastal kättesaadavad).

tööd mitmetes riikides. Jälgida tuleks töötushüvitiste mõju, et tagada vastavus asjakohaste abikõlblikkuse nõuete ja tõhusa tööotsimise vahel.

- Jälgida palgakujundussüsteemide, eelkõige indekseerimismehhanismide mõju, ning vajaduse korral neid muuta, võttes arvesse riikide konsulteerimistavasid, nii et need peegeldaksid paremini tootlikkuse arengut ja toetaksid töökohtade loomist. On oluline, et alampalkade tasemega leitaks õige tasakaal töökohtade loomise ja piisava sissetuleku vahel.
- Kasutada ära kasvavate sektorite, nagu näiteks keskkonnahoidlik majandus, tervishoid ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia töökohtade loomise potentsiaali tulevikku suunatud ja usaldusväärse õigusraamistiku, sobivate oskuste arendamise ja sihipärase riikliku toetuse kaudu¹⁴.

Konkurentsivõime parandamine, eelkõige noorte hulgas

Paralleelselt tuleks liikmesriikidel teha suuremaid jõupingutusi, et võidelda töötusega, parandada konkurentsivõimet ja toetada juurdepääsu töökohtadele või töökeskkonda tagasipöördumist, eelkõige pikaajaliste töötute ja noorte inimeste hulgas. See hõlmab järgmisi meetmeid:

- Arendada edasi riiklikke tööturuasutusi ja kiirendada aktiivseid tööturumeetmeid, sealhulgas oskuste ajakohastamine, personaalne abi tööotsimisel, ettevõtluse ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise toetamine ning liikuvustoetused. Hoolimata sellest, et nende meetmete elluviimiseks on eraldatud täiendavaid vahendeid ja nende tõhususe suurendamiseks on tehtud jõupingutusi, ei ole toetus kuidagi vastavuses registreeritud töötsijate arvu järsu suurenemisega mitmes liikmesriigis.
- Vähendada varajast koolist väljalangemist ja lihtsustada koolist tööle üleminekut, arendades kvaliteetseid praktika- ja õpipoisikohti ning kaheosalisi õppesüsteemimudeleid – klassiruumiõppe kombineerituna praktilise kogemusega töökohal. Vaja on jõupingutusi ettevõtlusoskuste arendamiseks, et toetada uute ettevõtete loomist ja parandada noorte konkurentsivõimet¹⁵.
- Töötada välja ja rakendada noortele mõeldud garantiikavad, mille kohaselt kõik alla 25-aastased noored saavad nelja kuu jooksul pärast kooli lõpetamist või töötuks jäämist tööpakkumise või pakkumise osaleda täiendushariduses, väljaõppes või tööpraktikas. Neid kavasid on võimalik kaasrahastada Euroopa Sotsiaalfondi abil¹⁶.
- Lihtsustada leibkonna teise tuluteenija tööturul osalemist ja töökohtadele juurdepääsu asjakohaste maksusoodustuste ning kvaliteetse ja taskukohase lastehoiu kaudu.
- Parandada juurdepääsu elukestva õppe süsteemidele kogu tööelu jooksul, sealhulgas ka eakamate töötajate puhul, tugevdades spetsiifiliste oskuste pakkumisel, rakendamisel ja ajakohastamisel osalevate avaliku ja erasektori asutuste partnerlust.
- Parandada seost hariduse ja elukestva õppe süsteemide ning tööturu vajaduste vahel. Praegustes oludes võivad eriti tõhusaks osutuda kolmanda taseme

¹⁴ Komisjon esitas võimalused kõnealuse potentsiaali ärakasutamiseks teatises „Töövõimalusterohke majanduse taastumine”(COM(2012)173), 18. aprill 2012.

¹⁵ 20. novembril 2012 võttis komisjon vastu hariduse ümbermõtestamist käsitleva teatise (KOM(2012) 669)

¹⁶ Peatselt esitab komisjon noorte tööhõivepaketi.

kaheaastased lühikursused, milles keskendutakse valdkondadele, kus on täheldatud oskuste nappust. Samuti võiks kaaluda sihipäraseid liikuvuskavasid.

- Edendada piiriülest töötajate liikuvust õiguslike takistuste kaotamise ning kutsekvalifikatsiooni ja töökogemuse tunnustamise lihtsustamise kaudu. Tugevdada tuleks koostööd tööturuasutuste vahel ning EURESe platvorm võib olla senisest paremini integreeritud Euroopa tööturu aluseks.

Sotsiaalse kaasatuse edendamine ja vaesuse vähendamine

Lisaks eeltoodud meetmetele on vaja täiendavaid jõupingutusi, et tagada sotsiaalkindlustussüsteemide tõhusus kriisi mõju tõrjumisel, et edendada sotsiaalset kaasatust ja ennetada vaesust.

- Arendada tuleks aktiivseid kaasamisstrateegiaid, mis hõlmaksid tõhusat ja asjakohast sissetulekutoetust, meetmeid vaesusega (sealhulgas laste vaesus) võitlemiseks ning laialdast juurdepääsu taskukohastele ja kvaliteetsetele teenustele (sotsiaal- ja tervishoiuteenused, lastehoid, eluase ja energiavarustus).
- Tugevdada tuleks seost sotsiaalabi ja aktiveerimismeetmete vahel personaalsemate teenuste (ühtne kontaktpunkt) pakkumise kaudu ning teha pingutusi, et parandada haavatavate elanikkonnarühmade osalemist meetmetes. Tööturu olukorra paranedes on oluline lõpetada kriisiga seotud meetmed, tagades samal ajal nn põhiliste ohutusvõrkude säilimise.

5. AVALIKU HALDUSE AJAKOHASTAMINE

Riigi rahanduse kriis on andnud uue impulsi avaliku halduse ajakohastamiseks. ELis moodustavad avaliku sektori kulud ligikaudu 50 % SKPst aga avaliku sektori tööhõive osakaal on umbes 17 % kogu tööhõivest.

Aastate jooksul on liikmesriigid võtnud meetmeid avaliku sektori teenuste tõhususe ning avaliku halduse ja kohtusüsteemi läbipaistvuse ja kvaliteedi parandamiseks. Need reformid on olnud eriti kaugeleulatuvad finantsprobleemide käes vaevlevates riikides. Näidetena võib tuua kohaliku ja kesktasandi valitsuse ümberkorraldamist, avaliku sektori palgasüsteemi ja riigile kuuluvate ettevõtete juhtimise ratsionaliseerimist, riigihankemenetluste reformimist, kulude korrapärasust ja ulatuslikku läbivaatamist ning tõhususmeetmete (näiteks ühisteenuste ja infotehnoloogia lahenduste sagedasem kasutamine) edendamist kogu avalikus sektoris. Mitmel puhul on liikmesriigid ja komisjon teinud koostööd tehnilise abi pakkumisel või vahetamisel.

Eespool nimetatud meetmed – ELi õiguse täielik ja nõuetekohane ülevõtmine, maksukogumise ja tervishoiusüsteemide tõhusus, makseviivituste vähendamine ja riiklike tööturuasutuste roll – võivad avaldada positiivset mõju ja nendega tuleks jätkata. Lisaks sellele peab komisjon majanduskasvu edendamise seisukohast oluliseks järgmisi meetmeid:

- Usaldusväärne finantsjuhtimine, kasutades turukonkurentsi toetamiseks täielikult ära riigihankevõimalusi ja arendades e-hangete potentsiaali kogu ühtsel turul. Lisaks suuremale tõhususele ja õiglusele võimaldavad need meetmed võidelda ka korruptsiooni vastu.
- Ettevõtete regulatiivse raamistiku lihtsustamine ning halduskoormuse ja bürokraatia vähendamine, eeskätt riiklikul tasandil.

- Avaliku halduse ulatuslik ja koostalitlusvõimeline digiteerimine, eesmärgiga edendada teenuseosutajatele ja -kasutajatele suunatud kasutajasõbralikke menetlusi ning parandada haldust ja läbipaistvust. Eriti oluline on saavutada internetipõhiste teenuste ja teadusuuringute keskuste piiriülene koostalitlusvõime.
- Kohtusüsteemide toimimise kvaliteedi, sõltumatuse ja tõhususe parandamine, hagide menetlemine mõistliku aja jooksul ning vaidluste lahendamise alternatiivsete võimaluste kasutamise soodustamine. Seeläbi peaksid vähenema ettevõtete kulud ja suurenema riigi atraktiivsus välisinvestorite jaoks.
- ELi struktuurifondide parem kasutamine, tõhustades käesoleval aastal haldussuutlikkust, et tagada kasutamata vahendite kiirem jagamine.

KOKKUVÕTE

ELi majandus taastub aeglaselt aastakümnete suurimast finants- ja majanduskriisist. Liikmesriikide stardipositsioonid on erinevad ning lahendamist vajavate probleemide olemus ja tõsidus ei ole samad. Samuti erineb reformide tempo. Olukord on endiselt ebakindel. Käib reformide rakendamine ning olulisi kohandusi tehakse endiselt, kuid on märke, et järgmise aasta jooksul hakkab majandus taastuma. Liikmesriikides, kus on rakendatud põhjalikke reforme, on pingutused hakanud vilja kandma: tasakaalustamatus väheneb ja konkurentsivõime paraneb.

Selle protsessi puhul ei ole tegemist mitte üksnes majanduskasvu taastumisega, vaid senisest erineva kvaliteediga kriisijärgse majanduskasvu kujundamisega. Riikliku ja ELi tasandi struktuurireformidega tuleb tugevdada ELi suutlikkust võistelda rahvusvahelisel tasandil, soodustada Euroopas majanduskasvu jätkusuutliku tegevuse ja sellise tegevuse kaudu, millega antakse ELile vajalikud tegevuspõhimõtted ja vahendid, et tagada õitsev, kaasav ja ressursitõhus tulevik. Solidaarsus ja õiglus, nii liikmesriikides kui ka kõikjal Euroopas, on olulised põhimõtted, tagamaks, et tehtavad pingutused oleksid poliitiliselt ja sotsiaalselt vastuvõetavad ja kõigile kasulikud.

Liikmesriikides ja ELi tasandil on tehtud mitmeid olulisi otsuseid. Praegu tuleb püsida kursil ja kokkulepitu rakendada. Usalduse ja majanduskasvu taastamiseks on oluline säilitada reformide tempo eelkõige järgmistes valdkondades:

- Riigi rahandus tuleb jätkusuutlikkuse taastamiseks tuua tagasi õigele teele. See on lühiajalises perspektiivis oluline nii investorite usalduse seisukohast kui ka selleks, et vastata vananeva ühiskonna vajadustele ja säilitada tulevaste põlvkondade väljavaated. Eelarve konsolideerimise tempo ja olemus võivad olla erinevad: mõnedes liikmesriikides tuleb puudujääki kiiresti vähendada, teistes on rohkem manööverdamisruumi. Mis tahes negatiivset mõju majanduskasvule saab lühiajalises perspektiivis leevendada sobivate meetmetega seoses kulude ja valitsemissektori eelarve tuludega.
- Jätkata tuleb jõupingutusi finantssektori tervendamiseks, et taastada finantsstabiilsus ja pakkuda majandusele paremaid rahastamistingimusi, sealhulgas alternatiivsete rahastamisallikate kaudu. Edasised edusammud ELi tasandil on vajalikud, et luua integreeritud järelevalveraamistik ja tugevdada finantseerimisasutuste suhtes kohaldatavat õigusraamistikku.

- Majanduskasvu ja konkurentsivõime edendamise nimel tuleb tugevdada struktuurireforme. On veel palju meetmeid, mille võtmist riiklikul tasandil kaaluda ja mille puhul ELi olemasolevad õigusaktid toimiksid muutuste katalüsaatorina. Palju on õppida liikmesriikide ja kolmandate riikide parimatest tavadest.
- The labour market situation and social situation call for an urgent response. Sellise strateegia olulised komponendid on järgmised: aktiivsete tööturumeetmete tõhustamine, riiklike tööturuasutuste toimimise tugevdamine ja parandamine, tööhõivega seonduvate õigusaktide lihtsustamine ja selle tagamine, et palkade areng toetaks töökohtade loomist. The situation of young people requires particular attention. Samuti tuleks hoogustada jõupingutusi sotsiaalse kaasatuse edendamiseks ja vaesuse ennetamiseks nn põhiliste ohutusvõrkude tugevdamise kaudu.
- Riikliku ja ELi tasandi kasvustrateegiaid on võimalik rakendada vaid tõhusalt toimiva avaliku halduse kaudu. Ära saab teha veel enamgi, et ajakohastada (näiteks riigihangete valdkonnas) avaliku halduse digiteerimist, parandades kohtusüsteemide kvaliteeti ja sõltumatust ning ELi struktuurivahendite tõhusat ja tulemuslikku jaotamist.

Käesolevas iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud suuniseid arutatakse ELi tasandil, et valmistuda märtsis toimuvaks Euroopa Ülemkogu kevadiseks kohtumiseks ning aidata ette valmistada ajakohastatud riiklikke kavasid ja riigipõhiseid soovitusi. Komisjon teeb tihedat koostööd riikide ametiasutustega, sealhulgas liikmesriikide parlamentide, ELi institutsioonide ja muude sidusrühmadega, et tekiks ühine vastutustunne ja et suunata arengut osana ELi ulatuslikest jõupingutustest kriisist väljumisel ning et panna alus arukale, jätkusuutlikule ja kaasavale majanduskasvule kõikjal Euroopas.